

EXTERN KVALITETSGRANSKNING av specialiseringstjänstgöring

Citysjukhuset + 7 Vårdcentral

Klinik

Allmänmedicin

Specialitet

2022-05-18

Datum

Västra Götalandsregionen

Ort

Anna Nilsson och Malin Resman Friis

Inspektörer

Styrkor

- Vårdcentral i utvecklingsskede med många möjligheter för ST-läkarna att vara en del av verksamhetsutvecklingen.
- Närhet till ett flertal organspecialister för ST-läkarna att auskultera hos vilket ger goda förutsättningar för ST-läkarna att utveckla sin kompetens.
- Engagerad verksamhetschef med stor vana av primärvård och ST-utbildning.
- Öppet utbildningsklimat på enheten.
- Läkarstudenter är placerade på enheten vilket ger goda möjligheter för ST-läkarna att träna handledning under handledning.
- Tillgänglig studierektor som deltar i ST-läkarnas kompetensvärdering.

Svagheter

- Väntetid till vissa obligatoriska sidotjänstgöringar, f n har främst barnmedicinplaceringen mycket lång väntetid. Detta är inte vårdcentralens ansvar utan ligger på en annan ledningsnivå.

Förbättringspotential

- Skapa individuella utbildningsplaner relaterade till delmålen i socialstyrelsens målbeskrivning för samtliga ST-läkare.
- Skapa tydligare struktur för återkoppling på handledning av studenter.
- Använda feedbackformulär i ännu högre utsträckning, t ex 360-gradersvärdering för återkoppling från övriga personalkategorier.
- Be bokningsansvariga styra vissa bokningar till ST-läkarna, t ex gyn och ÖNH, så att ST-läkarna kan fokusera på undersökningsteknik.
- Planera att ibland ägna läkarmötena åt att diskutera och granska vetenskapliga artiklar.

STRUKTUR

A Verksamheten

Citysjukhuset +7 Vårdcentral ligger centralt i Göteborg. I angränsande lokaler finns specialisläkarmottagning med flera olika organspecialister, och vårdcentralen har ett gott samarbete med dessa. Vårdcentralen har ca 4400 listade patienter. Socialt blandat patientunderlag, med viss viktning åt patienter i arbetsför ålder. Ganska glest med patienter som behöver tolk, även om det förekommer. Man har inte ansvar för BVC eller äldreboende, och ST-läkarna tjänstgör dessa ställen via andra enheter. Man har ansvar för hemsjukvård, och hembesök görs. Skriftliga riktlinjer finns för hur ST ska genomföras och utvärderas för att säkerställa en hög kvalitet i ST.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska genomföras finns.
- Skriftliga riktlinjer från vårdgivaren om hur specialiseringstjänstgöringen ska utvärderas finns.
- Tjänstgöringen är tillräckligt allsidig.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Det finns tre allmänspecialister på enheten, motsvarande 2,1 heltidstjänster. Tre ST-läkare är för närvarande anställda på enheten. AT-läkare tjänstgör på enheten. God bemanning avseende övriga personalkategorier, inkl psykosocial resurs. Gott samarbete med angränsande specialisläkarmottagning, med tillgång till auskultation hos dessa för ST-läkarna. Fysioterapeuter är organiserade separat och arbetar ej i anslutning till vårdcentralens lokaler. Studierektorn arrangerar handledarträffar två gånger per år.

Föreskrift

- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har specialistkompetens i avsedd specialitet.
- Samtliga huvudansvariga ST-handledare har genomgått handledarutbildning.
- Tillgång till specialistkompetent studierektor med handledarutbildning finns.
- Tillräckligt många läkare med relevant specialitet och kompetens finns för att alla ST ska få adekvat handledning.
- Tillräckligt många läkare och andra medarbetare med relevant kompetens finns för att instruktioner ska kunna ges.

Allmänna råd

- Studierektorn har relevant specialistkompetens.

Kvalitetsindikator

- Generella skriftliga instruktioner för ST-handledning finns.
- Regelbundna handledarträffar för ST-handledarna finns.
- Skriftlig uppdragsbeskrivning för SR finns.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

C Lokaler och utrustning

Ändamålsenliga och trivsamma lokaler med adekvat utrustning. Stöd från FoU enhet finns.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

Adekvat utrustning för diagnostik, utredning och behandling finns.

Kvalitetsindikator

ST-läkarna har tillgång till funktionell arbetsplats.

Tillgång till IT-baserade kliniska beslutsstöd, sökbar vetenskaplig databas, stöd från bibliotek eller FoU-enhet finns.

Gradering

A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.

B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.

D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

Allsidig tjänstgöring inkl hemsjukvård på vårdcentralen. Jourtjänstgöring på kvällar och helger ingår inte i tjänstgöringen, men sådan tjänstgöring ingår i arbetet dagtid på vårdcentralen. Alla ST-läkare har inte individuellt utbildningsprogram som utgår från målbeskrivningens delmål, vilket är en föreskrift från Socialstyrelsen. På vårdcentralen tjänstgör för närvarande inga leg läkare med siktet inställt på ST varför denna kvalitetsindikator inte är aktuell i nuläget.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Det finns skriftliga riktlinjer för hur målbeskrivningen ska uttolkas samt styrande dokument för tjänstgöringens upplägg.
- Jourtjänstgöring/beredskap uppfyller kraven i målbeskrivningen.

Föreskrift

- Alla ST-läkare har individuellt utbildningsprogram som utgår från kraven i målbeskrivningen.
- Det individuella utbildningsprogrammet följs regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med SR, HL och ST-läkaren.

Allmänna råd

- SR bör utgöra en organisatorisk stödfunktion till verksamhetschef, handledare och ST-läkare.
- SR bör medverka till utarbetning av ST-läkarnas introduktionsprogram.
- SR bör ta del av verksamhetschefens och handledarens bedömning av ST-läkaren.

Kvalitetsindikator

- Alla ST-läkare får introduktion till tjänstgöringen.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för de leg läkare utan specialistkompetens som arbetar vid enheten med siktet inställt på ST finns.
- Alla ST-läkare har lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter att uppnå målen i mål-beskrivningen oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnicitet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

E Handledning och uppföljning

Samtliga ST-läkare har inte ett individuellt utbildningsprogram som är relaterat till målbeskrivningen och handledningen kan inte baseras på denna plan hos de ST-läkare där den inte finns, vilket är en föreskrift från Socialstyrelsen. I övrigt finns goda möjligheter till god handledning. ST-läkarna har tillgång till handledare även under sidotjänstgöringar. Bedömning av ST-läkarnas kompetensutveckling sker främst med sit-in men även andra tillgängliga kompetensvärderingsverktyg används. ST-läkarnas sidotjänstgöringar följs upp på interna läkarmöten.

Under granskningen påvisades brister vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Verksamheten har efter granskningen inkommit med handlingsplan, se bilaga. Graderingen är ändrad till C.

Föreskrift

- Handledningen utgår från det individuella utbildningsprogrammet.
- Det finns en utsedd huvudansvarig handledare för varje ST.
- ST-läkaren har tillgång till handledare under varje utbildningsperiod.
- Fortlöpande bedömning av ST-läkarens kompetensutveckling utifrån målbeskrivningen och utbildningsprogrammet görs under hela ST.
- Kontinuerlig bedömning utförs av verksamhetschef (motsvarande) och huvudsaklig handledare.
- Verksamhetschef (motsvarande) ansvarar för att den kontinuerliga bedömningen dokumenteras.

Allmänna råd

- ST-läkaren bör, utöver handledning, få fortlöpande instruktioner.
- Handledningen är inplanerad i ordinarie tjänstgöringsschema.
- Den huvudansvariga handledaren tjänstgör där ST-läkaren huvudsakligen genomför sin specialiseringstjänstgöring.
- Handledarutbildningen bör omfatta handledning, pedagogik, metoder för bedömning, kommunikation och etik.
- Den fortlöpande bedömningen görs med på förhand kända och överenskomna metoder.
- Påvisade brister i ST-läkarens kompetens leder till en åtgärdsplan.
- Verksamhetschefen eller motsvarande håller regelbundna utvecklingssamtal med ST-läkarna.

Kvalitetsindikator

- ST-läkarnas sidutbildning följs upp.
- Varje enhet har en plan för hur ST-läkare som riskerar hamna i svårighet för att uppnå enskilda delmål, sin professionella utveckling generellt eller av personliga skäl, ska kunna hjälpas.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

F Teoretisk utbildning

Teoretiska moment i enlighet med målbeskrivningen är inplanerad i tjänstgöringen och tid finns avsatt för fortbildning och självstudier. ST-läkarna deltar en heldag per månad i ST-dagar som arrangeras av studierektorsenheten och innehåller föreläsningar på förmiddagen och interkollegiala nätverksträffar på eftermiddagen.

Föreskrift

Verksamheten har de förutsättningar som behövs för att genomföra specialiseringstjänstgöring av hög och jämn kvalitet.

Vilket, enligt SPUR-modellen, innebär att:

- Teoretiska utbildningsmoment och kurser planeras in i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkarna genomgår den teoretiska utbildning som definieras i det individuella utbildningsprogrammet.

Föreskrift

- SR samordnar ST-läkarnas interna och externa utbildning.

Allmänna råd

- Intern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Extern utbildning planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.
- Tid för regelbundna självstudier planeras in i det individuella utbildningsprogrammet.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Utbildning i vetenskapligt förhållningssätt finns tillgänglig och goda möjligheter att genomföra vetenskapligt arbete och kvalitetsarbete finns. De vetenskapliga arbetena presenteras på ST-dagarna. Två av ST-läkarnas vetenskapliga arbeten förväntas publiceras i vetenskapliga tidskrifter den närmaste tiden. På läkarmöten diskuterar man medicinsk vetenskap med jämna mellanrum. Det finns tillgång till doktorandprogram om ST-läkaren så önskar.

Föreskrift

- Utbildning erbjuds för att uppnå ett medicinskt vetenskapligt syn- och förhållningssätt.
- Goda förutsättningar finns för genomförande av ett skriftligt individuellt arbete enligt vetenskapliga principer.
- ST-läkarnas kompetens i medicinsk vetenskap bedöms fortlöpande och återkoppling sker.
- ST-läkarna ges möjlighet att utveckla kunskap om och kompetens i kvalitets- och patientsäkerhetsarbete.
- Goda förutsättningar finns för att genomföra, dokumentera och redovisa ett kvalitetsarbete.
- ST-läkarens kompetens i kvalitetsutveckling bedöms fortlöpande och återkoppling sker.

Kvalitetsindikator

- ST-läkares genomförda individuella arbeten publiceras eller presenteras vid vetenskapliga möten.
- Tillgång till ett välfungerande doktorandprogram finns.
- Enheten har regelbundna möten där medarbetare diskuterar och kritiskt granskar vetenskaplig litteratur.
- Minst ett, på enheten utfört, självständigt forskningsprojekt har publicerats i vetenskaplig tidskrift eller presenterats vid vetenskapligt möte de senaste två åren.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Övriga kvalitetsindikatorer är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B. Socialstyrelsens föreskrifter följs.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter. Åtgärder krävs.

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Stor möjlighet att träna ledarskapskompetens under handledning finns och återkoppling på detta ges. För närvarande är en av ST-läkarna MAL på enheten med stöd av organisationens medicinska chef. ST-läkarna har förutsättning att utveckla den kommunikativa kompetensen med handledning och återkoppling. Läkarstudenter och AT-läkare finns på enheten och ST-läkaren deltar i handledning och undervisning av dessa, under handledning.

Föreskrift

- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla ledarskapskompetens i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i ledarskapskompetens.
- ST-läkarens kompetens i ledarskap bedöms fortlöpande och med återkoppling.
- ST-läkaren ges förutsättningar att utveckla den kommunikativa kompetensen såväl muntligt som skriftligt i enlighet med målbeskrivningen.
- ST-läkaren ges kontinuerlig handledning i kommunikativ kompetens.
- ST-läkarens kommunikativa kompetens bedöms och återkoppling sker.

Allmänna råd

- ST-läkaren bereds möjlighet att undervisa under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att själv handleda under handledning.
- ST-läkaren bereds möjlighet att delta i inom- eller mellanprofessionell reflektion i grupp.

Gradering

- A. Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C. Socialstyrelsens föreskrifter följs. Allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer. Åtgärder rekommenderas.
- D. Brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd. Åtgärder krävs.

Handlingsplan avseende kategorier med gradering "D" enligt SPUR granskning

Citysjukhuset +7

Ansvariga: Robin Bogdanffy, ST-läkare Allmänmedicin, tf MAL, Snezana Hadziselimovic, Verksamhetschef

D Tjänstgöringens upplägg:

Anmärkning:

- Samtliga ST läkare har inte en komplett ifylld utbildningsplan enligt kraven i målbeskrivningen.
- Den individuella utbildningsplanen följs inte regelbundet upp och revideras vid behov i samråd med ST läkaren.
- Tillgång till individuella utbildningsprogram och handledning för leg läkare utan specialistkompetens med siktet inställt på ST saknas.

Handlingsplan:

- MAL åtar sig uppgiften att tillsammans med samtliga ST läkare och deras handledare uppdatera och fylla i varje individuell utbildningsplan på vår digitala plattform STforum.se. Detta blev färdigt i juni månad.
- Införande av årlig revision och uppdatering av varje ST läkares utbildningsplan med deras respektive handledare. Detta skall ske i december årligen i samband med att ST läkarna skriver sina årsrapporter.
- Vid nästa ledningsgruppsmöte i slutet av sommaren kommer ett separat utbildningsprogram för leg läkare (icke ST) med siktet inställt på ST att utformas i samråd med MAL och verksamhetschef.Handledning för dessa medarbetare finns redan att tillgå.

E Handledning och uppföljning:

Anmärkning:

- Handledningen utgår inte från det individuella utbildningsprogrammet

Handlingsplan:

- Med korrekt utformade utbildningsplaner kommer ST läkare och respektive handledare att kunna anpassa handledningen efter varje individuell utbildningsplan. Detta har redan trätt i kraft. Handledningen anpassas på så vis att ST läkaren lättare kommer att kunna vägledas enligt utbildningsplanen och på ett mer strukturerat sätt planera fortsättningen av sin ST.

Avseende anmärkning på Medicinsk vetenskap kommer intresseundersökning utföras bland ST- och specialistläkare för att ta reda på om genomgång av tidskrifter på läkarmöten samt eventuellt forskningsintresse föreligger.